

*Bylo nebylo, jedno království...
Vtlačeno mezi Irák, Saúdskou Arábií a
Izrael,
království , jehož 80% tvoří pustá poušť,
království, jemuž 45 let vládne jeden a ten
samý král,
království, kam zabloudil dokonce i Indiana
JONES ve své Poslední křížové výpravě... .*

expedice

Jordánsko

Den	Události	Stránka
Den první	Cesta do Eilatu a přechod státních hranic, návštěva jordánské perly Petra	3
Den druhý	Cesta do Ammanu, ztracena v Madabě a výstup na horu Nebo	7
Den třetí	Městečko Jerash a tajemný hrad (tentokrát ne v Karpatech)	11
Den čtvrtý	Vesnička Umm Qais u Syrských hranic, návštěva pravé jordánské domácnosti a málem nocování na patníku u silnice	14
Den pátý	Průzkum Ammanu, pokus o nenápadné proniknutí do mešit a uplácení hlídače, „ pod hrozbou policejního zadržení “	17
Den šestý	Ukončení expedice	21

Den první

Cesta do Eilatu a přechod státních hranic, návštěva jordánské perly Petra

Bylo to tu, cesta, kterou jsem poslední měsíc intenzivně plánovala. Zpočátku mě Jordánsko vůbec nelákalo, nevěděla jsem o něm zhora nic. Jenže mi končilo tříměsíční izraelské turistické vízum a já jsem potřebovala další. Neměla jsem na výběr, vycestovat jsem musela. Jediné dvě země na Blízkém východě, do kterých mi byl povolen vstup, bylo právě Jordánsko a Egypt. Měla jsem jenom týden volna a tak byla volba jasná – Jordánsko.

Seděla jsem na zemi ve vestibulu TelAvivského hlavního autobusového nádraží a čekala jsem na půlnoční autobus do Eilatu. Do svého malého batůžku jsem si kromě nejn nutnějších věcí zabalila také nějaké jídlo. Slyšela jsem, že potraviny se převážet nesmí, ale riskla jsem to. Byl totiž Ramadán, svatý měsíc muslimů, během kterého se od východu do západu slunce nesmí jíst ani pít a já jsem netušila, jestli vůbec nějaké jídlo někde seženu. Vlastně jsem ani pořádně nevěděla kam pojedu...

Byla jsem dost unavená a počítala jsem s tím, že se v autobuse vyspím. Jenže byl prosinec a židům začínala Channuka – chudá obdoba našich Vánoc. Byly prázdniny a tak jela spousta mladých uřvaných lidí. Ani oka jsem nezamhouřila a když jsme kolem páté hodiny ranní dorazili do Eilatu, docela se mi ulevilo. Po výstupu z autobusu ale následoval šok. Nejenže autobusové nádraží stálo někde úplně mimo centrum města, ale nikde nebylo žádné značení. Ani v angličtině, ani v hebrejštině. Když jsem ucítila závan chladného vzduchu, naplno jsem si uvědomila, že je

prosinec... No, pěkně to začalo. Vytáhla jsem mapu a nějak jsem z ní vydedukovala, že se musím vrátit po směru, kudy jsme přijeli. Navlekla jsem na sebe všechno oblečení co jsem měla a vydala jsem se na cestu. Ještě jsem se zastavila na benzínce, kde jsem si dala neuvěřitelně odporou kávu a oříškovou sušenku, jejíž zbytky jsem ze zubů št'ourala ještě půl dne, a hurá na to.

Když jsem dorazila ke směrovce s nápisem JORDAN – AQABA, začalo svítat. Citelně se oteplilo a začaly se rýsovat nádherné hory, které Eilat a Aqabu obklopovaly. Na hraničním přechodu jsem byla k údivu všech celníků o půl sedmé ráno. Veškeré formality zabraly 30 minut, i když jordánští celníci zkoumali víc mě, než to, co píšu do dotazníku. Zřejmě jsem se hezky usmívala, protože i přes zákaz převážení potravin mi nic nezabavili.

Do Aqaby jsem si vzala taxi za 5JOD. Bylo to docela dost peněz, ale vzhledem k rozsáhlosti města a neexistenci značek jsem byla ráda, že nemusím nic hledat. Řidič mi začal nabízet odvoz do Petry, jak jsem očekávala. Původní částka zněla na 100JOD, což bylo víc peněz, než jsem měla na celý týden. Když jsem mu řekla, že mikrobus stojí 2,500JOD (1JOD =1000fills) začal se ospravedlňovat tím, že je Ramadán a tudíž nic nejezdí. Debatu nakonec ukončil argumentem, že není turistická sezóna a nikam se nedostanu. Řekla jsem mu že nikam jet nepotřebuju a vystoupila jsem v centru. Mikrobus samo sebou jel, ale až kolem 9h. Měla jsem spoustu času a tak jsem se vypravila na průzkum města. Ze všech sil jsem se snažila ignorovat onoho taxikáře, který mě neustále otravoval a vypařil se až s příjezdem mikrobusu.

Objevila jsem docela pěkný hrad, který stál na břehu moře. Sedla jsem si na pláž, poprvé v životě jsem si namočila nohy do Rudého moře a dala jsem si snídani z vlastních zásob. Vzhledem k tomu, jakou jsem svými dlouhými světlými vlasy poutala pozornost, zakryla jsem si hlavu babiččiným šátkem a chodila jsem tak během celé expedice.

V Aqabě byla nuda a tak jsem příjezd mikrobusu uvítala s neskrývanou radostí. To jsem ještě netušila, že v něm budu 2h čekat na další pasažéry...

Konečně jsme se rozjeli a bus si to vesele namířil směrem k Saúdské Arábii. Ihned se mi vybavil moment, kdy jsem jako patnáctiletá letěla z prázdnin v USA domů. Vůbec mě nevzrušovalo, že sedím v hale, kde jsem měla jako jediná světlou pleť a nebyla jsem zahalená. Začalo mi to být divné až 10min před odletem a to jen z toho důvodu, že nezačalo odbavování cestujících. Takřka na poslední chvíli jsem zjistila, že došlo k nějakým změnám a moje letadlo letí z druhého konce haly. Dodnes přesně nevím, jak se mi podařilo doběhnout včas... Myslím, že můj flexibilní přístup a myšlenky typu „vždyť někam dojedu , tak co “, pramení právě tady.

Mikrobus jel stále směrem k Saúdské Arábii. Celý jeho vnitřek byl vyzdobený třásničkami - na stropě, kolem oken, na palubní desce... A neuvěřitelně zaprášený. Jakmile jsme vyjeli za město, okolní skály hrající všemi barvami od zelené, přes červenou až po černou, se vztyčily do hrozivé výše. Řidič pustil melodickou arabskou hudbu a všichni začali kouřit. Já jsem se dusila, pozorovala jsem krajinu, a přemýšlela, proč je mikrobus tak vypolstrovaný. Pochopila jsem to v momentě, kdy

řidič najednou prudce odbočil na něco, čemu se ani nedalo říkat cesta a já jsem se několikrát praštila do hlavy. Nevěřila jsem vlastním očím, když jsem spatřila sráz, po jehož okraji jsme jeli. V tu chvíli jsem si uvědomila, že to vůbec nemusím přežít, zvláště když se pod srázem začínala objevovat rozbitá auta. Vypadala jako papír, zmačkaný a zmuchlaný do kuličky. Řidič dokonce několikrát zastavil a odklízěl kameny ze silnice, abychom mohli projet... Byla to zřejmě nějaká zkratka, kterých jsem v následujících dnech poznala ještě několik.

Nakonec jsem usnula, jako vždycky. Probudila jsem se právě včas, když jsme přijížděli do Wadi Mousa. Uprostřed hor se najednou z ničeho nic objevila vesnice, která se táhla podél silnice v délce 5km. Na jejím konci se někde nacházela Petra, bájně Město rudých růží... Centrum města a veškerého dění tvořil kruhový objezd, kde měl autobus konečnou. Plna očekávání jsem se s mapou v ruce vyřítla ven, ale najít cestu do Petry mi zabralo ještě chvíli času. Měla jsem obrovské štěstí, protože vstupné bylo poloviční. Zaplatila jsem, zhluboka jsem se nadechla a vyrazila ...

Šla jsem po široké prašné cestě. Kolem se postupně začínaly zvedat skály a v nich jsem rozeznávala nedokončené objekty - různé kvádry a sloupy. Cesta se postupně zužovala, až vyústila do jakési průrvy. Skalní masiv byl před mnoha tisíci lety rozerván tektonickými pohyby na dvě části, tyčící se do výšky až 250m, a já jsem šla mezi nimi. Něco tak úžasného jsem nikdy neviděla a myslím, že už nikdy neuvidím (pokud Jordánsko nenavštívím znovu. To znamená příští rok...). Nejdůmyslnější byly žlaby, kterými se do skalního města přiváděla voda, kdysi vyložené modrými kachlíky. Byly vytesány do obou stěn masivu a skály byly v těchto místech úžasně hladké.

Průrva, nazvaná „ As-Sig “ byla dlouhá 1,5 km. Přesto mi trvalo celou věčnost, než jsem jí prošla. Neustále jsem se zastavovala, fotila a přemýšlela, jaké to tu za dob největší slávy asi bývalo. V nejužším místě byla průrva jen 2m široká a vyústila v jakési nádvoří , kde mě čekal ten největší zážitek a klenot Jordánska. Byla jím „ Pokladnice “, nádherný chrám vytesaný do růžové skály. Jenom jeho samotná vchodová část měří 3,5 m a výtvar celý dokonce 45 m...

V Petře jsem strávila celý den. Ačkoliv zabírá tisíce kilometrů čtverečních, já a japonská turistka jsme byly jediné dvě osoby (kromě majitelů velbloudů a koní), které se v kamenném městě potulovaly. Vlezla jsem všude, kam se vlézt dalo a když začalo zapadat slunce, byla jsem tak unavená, že jsem zpátky do Wadi Mousa málem ani nedošla. Ubytovala jsem se v prvním hotelu, který jsem našla, zajistila jsem si ranní mikrobus do Ammanu a usnula jsem v momentě, kdy jsem uviděla postel. Ještě než jsem k ní došla... Dokonce mě nezaskočilo ani to, že jsou se mnou v pokoji dva kluci (zaskočil mě spíš ten bordel, který jsem uviděla. Měli věci poházené po zemi, na postelích... Nikde ani centimetr volného místa !!!) .

Den druhý

Cesta do Ammanu, ztracena v Madabě a výstup na horu Nebo

Budíček byl v 6h ráno, ale naprosto zbytečně, protože mikrobus stejně včas nepřijel. Když dorazil ospalý řidič, zaplatila jsem 3JOD a pokračovala jsem ve spánku.

Cesta trvala několik hodin a jeli jsme převážně pouští, kde nebylo vůbec nic. Napadlo mě, že by se vyplatilo otevřít tam benzínku... Míjeli jsme různé hrady a když jsme se blížili k Ammanu, krajina dostala úplně jiný ráz. Už nebyla tak šedá a smutná, sem tam rostly dokonce i stromy a uviděla jsem trávu.

Vystoupila jsem na jižním autobusovém nádraží Wahadat, které se mi zdálo vcelku klidné. To jsem ještě netušila, co mě čeká za zážitky na nádražích ostatních... Nikde nebyly žádné značky a minibusy přijížděly nahodile. Zpočátku jsem se ptala kolemjdoucích odkud co jede, ale málokdo mi rozuměl. Později jsem se nasměřovala přímo na řidiče, kterým jsem vysvětlovala kam chci jet a nakonec jsem už jen chodila a vykřikovala název místa, do kterého se chci dopravit. Tato metoda se osvědčila, takže jsem se jí držela a používala jsem ji i později v Egyptě.

Měla jsem štěstí, protože minibus do Madaby zrovna odjížděl. První problém nastal, když jsem měla vystoupit. Nevěděla jsem kde a nikdo mi nerozuměl. Proto jsem vystoupila na nějaké zastávce u trhu, kde vystupovalo nejvíc lidí. Potom se vynořily problémy další. Všechny ulice vypadaly stejně a pokud měly nějaké značení, pak bylo pouze v arabštině. Nikdo z kolemjdoucích neuměl anglicky a tak jsem musela spoléhat jen a jen na sebe. Hledala jsem kostel, ve kterém je slavná mozaika Blízkého východu, zahrnující i Jeruzalém. Trvalo to sice neskutečně dlouho, ale kostel jsem nakonec našla. Podařilo se mi vejít dovnitř, aniž by mě někdo zpozoroval. V momentě, kdy se přiřítíl hlídač a začal vyžadovat vstupné, okamžitě jsem odešla. A jelikož jsem před sebou měla ještě téměř celý den, vymyslela jsem, že se pojedou podívat na horu Nebo. Hora Nebo je místem, odkud Mojžíš viděl „ Zemi zaslíbenou “

a podle legendy zde vztyčil bronzový kříž s hadem, který symbolizuje smrt Ježíšovu na kříži. A protože se mi ani po půl hodině nepodařilo najít zastávku mikrobusu, postavila jsem se k silnici a zastavovala jsem všechno, co jelo kolem. Správné auto do vesničky Fasaliyya se mi podařilo stopnout asi po 20minutách. Sedělo v něm 5 lidí a zase ani jeden z nich nemluvil anglicky. Byla jsem docela překvapená, když řidič najednou zastavil, kývl na mě abych vystoupila a pak se otočil a odjel. Všichni pasažéři se rozutekli a já jsem stála někde na silnici, vůbec jsem nevěděla kde jsem a jak daleko to na horu Nebo je. Podél silnice rostly místy olivovníky a v dálce jsem uviděla pár domů, ke kterým jsem se vydala. Všude kolem se rozprostírala nehostinná poušť... Když jsem procházela „vesnicí“, překvapení domorodci vycházeli ven, aby si mě prohlédli. Někteří z nich si na mě dokonce sáhli a velice se podívovali mé světlé pleti a světlým vlasům, které mi vykukovaly zpod šátku. Po celou dobu mě doprovázel houf malých, neustále štěbetajících dětí, které se chtěly nechat vyfotit. Když jsem míjela školu s mešitou, děti za neuvěřitelného jásotu běžely k oknům, kde nastala opravdová tlačénice. Mávaly a volaly, dokonce se k nim připojil i pan učitel...

Cesta celkem rychle utíkala a v dálce se začínala rýsovat mírná vyvýšenina s něčím, v čem jsem později podle fotky z průvodce rozeznala kostelík. Došla jsem k němu asi během hodiny. Vojáci u vchodu byli překvapení ještě víc než samotní vesničané. Prodali mi vstupenku a bedlivě mě sledovali – kam jdu, na co se dívám, co mě zajímá. Ale dělali, že mě nesledují, takže jsem se bavila tím, že jsem se jim různě schovávala. V kostelíku byly uloženy nádherné mozaiky, a z prostranství před ním byl nádherný výhled na Mrtvé moře. Tolikrát jsem Mrtvé moře už viděla, tolikrát jsem kolem něho jela, ale po třech měsících strávených v Izraeli jsem se k němu

přesto nedostala (podařilo se mi to až po půl roce). Prohlédla jsem si onoho bronzového hada, ovinutého kolem bronzového kříže, olivový strom, zasazený samotným Janem Pavlem II., a údajný Mojžíšův hrob. Poté jsem se vydala na zpáteční cestu.

Měla jsem na spěch a proto jsem se rozhodla stopovat. Auta nejela téměř žádná, ale měla jsem štěstí, protože to jediné co po půl hodině jelo, mířilo do Madaby. Řidič ani jeho spolucestující nemluvili anglicky, a protože jsem se jim očividně líbila, jejich mezera ve vzdělání mi ulehčila situaci. Nemusela jsem jim nic vysvětlovat, jen jsem kroutila hlavou. Ani v Madabě jsem na autobus nečekala dlouho. Ale začalo se stmívat a tudíž jsem do Ammanu dorazila za tmy. Když jsem vyskočila z autobusu, nestačila jsem se divit. Stála jsem na velikém prostranství, kde se tísnily stovky minibusů a pobíhaly tisíce lidí. Kolem dokola vedla několika proudová silnice, kde panovala totální zácpa. Stovky a stovky žlutých a bílých taxíků, velkých a malých troubících aut. Hotové boží dopuštění... Nevěděla jsem na kterou stranu se mám dát, nakonec jsem šla směrem, kterým šlo nejvíc lidí. Největším problémem bylo přejít silnici. Obdivovala jsem místní lidi, kteří se mezi auty doslova proplétali. Zpočátku jsem vždycky počkala, až někdo půjde a cestu jsem přešla společně s ním. Nakonec jsem se mezi auty proplétala stejně suverénně jako všichni kolem.

Minula jsem obrovské římské divadlo, zbytky kolonády sloupů a ocitla jsem se před velikou mešitou, která tvořila jakési centrum města. Hlavní dopravní tepna se zde rozbíhala na dvě menší, prostor mezi nimi byl vyplněn domy, tržišti, spoustou obchůdků a malými hotýlky, mezi nimiž se někde nacházel také hotel můj. Ve spleti

malých, úzkých a přelidněných uliček jsem jej hledala asi půl hodiny. Majitel byl až neuvěřitelně milý a ochotný. Ubytovala jsem se za skvělou cenu 2JD za noc a jelikož byla právě doba večere, byla jsem přizvána ke stolu. Dostala jsem velkou lžici a připojila jsem se ke čtyřem mužům, kteří dychtivě nabírali jídlo z velkého kulatého tácu s vyvýšeným okrajem. Každý držel v ruce malou mističku s něčím bílým, což byl, jak jsem během chvíle zjistila, bílý jogurt. Hlavním jídlem byla žlutá, lepivá rýže, ve které jsem objevila kuřecí stehýnka, kolečka brambor a nějakou zeleninu. Jídlo bylo naprosto vynikající a jenom se po něm zaprášilo. Později jsem se dozvěděla, že to bylo Makklubbeh, jordánský národní pokrm. Spát jsem šla s hodně nacpaným bříškem....

Den třetí

Městečko Jerash a tajemný hrad (tentokrát ne v Karpatech)

Vstávala jsem brzy ráno. Když jsem se podívala z okna, naskytl se mi neuvěřitelný pohled. Všude mrtvo, nikde ani jediný človíček a po včerejších zácpách ani stopy. Večer jsem dostala od majitele hotelu lísteček, na kterém bylo arabsky napsáno kam jedu, pro případ, že bych si nevěděla rady. Tentokrát jsem se rozhodla navštívit druhou největší perlu Jordánska, město Jerash. Zjistila jsem, že na autobusové zastávce zastavují i lidé, kteří někam jedou a mají prázdné auto. Naberou cestující, co mají zájem jet okamžitě, a to za cenu stejnou, nebo dokonce levnější než je mikrobus. A spokojení jsou všichni. Proto jsem služeb jednoho takového pána využila. Cesta do Jerashe utíkala rychle a řidič mě vysadil přímo u vchodu do

památkového komplexu. Bohužel u vchodu, který byl zavřený, takže jsem se musela pěkných pár stovek metrů vracet.

Jerash opravdu dostal své pověsti. Bylo to nádherné antické město, jedno z nejlépe zachovaných římských měst na celém Blízkém východě. V době svého největšího rozkvětu měl Jerash více než 15 000 obyvatel a stál na hlavní obchodní křižovatce. Město kvetlo až do roku 747, kdy jej poničilo rozsáhlé zemětřesení a počet jeho obyvatel se scvrkl na čtvrtinu. Posledními obyvateli byli křižáci. Od 12. století město upadlo v zapomnění a jeho znovuobjevení nastalo až roku 1878. Největší archeologickou památkou je forum, což je jakési náměstí, po jehož obvodu stojí 56 sloupů. Forum je ojedinělé co do velikosti i tvaru – je oválné, 90m dlouhé a 80m široké. Zaujala mě i Hadriánova brána, která byla postavena roku 129n.l., když město navštívil sám velký vládce Hadrián. Brána byla totiž v rekonstrukci a kolem ní stálo několik žlutých jeřábů. Na okolních zdech posedávali a pokuřovali dělníci...

Prohlídka města mi zabrala několik hodin. Bylo poledne a tak jsem se rozhodla, že ještě navštívím nedaleký hrad Qala'at ar-Rabad u vesničky Ajloun. Přečetla jsem si, že hrad z let 1184-85 je perfektní ukázkou islámské architektury. Kdysi míval 7 věží a byl obklopen 10m hlubokým příkopem. Stopla jsem si mikrobus a za 30min jsem stála ve vesničce a dívala jsem se na hrad. Měla jsem opravdu velké štěstí, protože k němu zrovna jelo nějaké auto, které mě svezlo. Kopec byl neuvěřitelně příkrý a byla jsem moc ráda, že jsem ho nemusela šlapat pěšky. U hradu bylo neobvykle rušno, z dálky jsem viděla spoustu lidí. Napadlo mě, že to asi bude nějaký zájezd

(vskutku pošetilá myšlenka...). Když jsme ale přijeli blíž, zjistila jsem, že to jsou dělníci, kteří se usilovně podíleli na rekonstrukci hradu. Docela se divili, co tam dělám. Neustále mě pozorovali a snažili se nenápadně chodit za mnou. Když jsem se na ně otočila, dělali že pracují. Hrad byl velký, dost velký na to, abych se v něm ztratila. Některé chodby byly zcela ponořené do tmy a nebylo možné správně si zapamatovat cestu. A neměla jsem ani chleba, abych po sobě nechávala drobečky... Proto se mě jeden pán ujal a celým hradem mě provedl. Nejlepším zážitkem byl odpolední oběd, když jsem seděla na jedné z věží jako na rozhledně. Svítalo sluníčko, obloha byla nádherně modrá a já jsem měla pocit, že vidím až domů, co dělají naši. Neuvěřitelný klid narušovaly jenom přelety stíhaček kolem izraelské hranice...

Do Ammanu jsem dorazila k večeru a protože bylo ještě vidět, šla jsem na procházku. Ve všech možných obchodech jsem si nakoupila všechny možné druhy cukroví a pečiva, protože jsem chtěla ochutnat co nejvíce věcí. Dopadlo to tak, že ještě dlouho po návratu do Izraele jsem měla co jíst...

V hotelu jsem byla opět přizvána k večeři. Tentokrát byla hlavním chodem polévka. Měla žlutou barvu a byla neobvykle hustá. Kuchař mi vysvětlil, že je to polévka z „ oranžových placatých kuliček, které se vaří tak dlouho, až zežloutnou a je z nich kaše “. Trvalo mi celkem dlouho, než jsem si uvědomila, že „ placaté oranžové kuličky “ je vlastně čočka. Polévka byla bez chuti, ale když jsem si do ní po vzoru ostatních vymačkala citron, získala chuť opravdu lahodnou. Jako příloha bylo na výběr ze dvojího druhu chleba : z chlebu pitta, který u žádného jídla nesmí chybět; tentokrát byl napěchovaný nějakým zeleným listím, které chutnalo jako salát

a druhého, typického jordánského kulatého chlebu, který chutí připomínal slanou buchtu . Čím déle jsem v Jordánsku byla, tím víc se mi tato země líbila...

Den čtvrtý

Vesnička Umm Qais u Syrských hranic, návštěva pravé jordánské

domácnosti a málem nocování na patníku u silnice

Po večerní procházce Ammanem a vynikající večeři jsem opět usínala za chůze. Z posledních sil jsem se dopotácěla do hotelu a hurá, rovnou do postýlky. Když nám kdysi ve škole říkali, že teplota v poušti během noci klesá dokonce i pod nulu, nevěřila jsem. Ve dne bylo horko, ale se západem slunce se značně ochladilo. Tak moc, že jsem se v noci vzbudila zimou. Měla jsem na sobě nátělník, dvě trička s krátkým rukávem a jedno s dlouhým, mikinu , bundu a dvě deky. Stejně jsem se nedokázala zahřát a celou noc jsem se třásla zimou. Těšila jsem se na ráno, až zase vysvitne sluníčko a já se trošičku ohřeju.

Na čtvrtý den jsem si naplánovala spánek a odpočinkový výlet. Vsávala jsem až kolem desáté a ve městě již bylo velice rušno. Tentokrát jsem se vypravila až na sever, do dalšího antického města - do města Umm Qais.

Bohužel neexistovalo žádné přímé spojení, takže jsem musela jet do druhého největšího města Jordánska – do města Irbid. Je to město průmyslové, ve kterém není, kromě mešity ze 16. století, k vidění vůbec nic. Po příjezdu na jižní zastávku

jsem se musela nacpaným autobusem přepravit na zastávku severní, odkud mikrobus do Umm Qais jel. Po půl hodině čekání ke mně přišel nějaký pán a nabídl mi odvoz. Jely ještě dvě bezzubé ženy a jeden muž, tak jsem kývla. V ceně byla zahrnuta exkurze po městě, protože mí spolucestující potřebovali nakoupit a tak se zastavovalo u různých obchůdků. Ale do Umm Qais jsme se nakonec dostali.

Ačkoliv jsem si plánovala den odpočinkový, všechno nakonec dopadlo úplně jinak. Antické město bylo obrovské, takže jsem nachodila nespočet kilometrů. Začínala jsem být unavená, proto jsem si sedla na kámen a pozorovala okolí. Krajina kolem byla úchvatná. Seděla jsem na kopci, pod kterým se v údolí rýsovalo Galilejské jezero, obklopené Golanskými výšinami, které byly tvořeny nádherně zaoblenými, měkce tvarovanými skálami. Nechala jsem se natolik unést, že jsem zapomněla na čas. Najednou se začalo stmívat a mě bylo jasné, že se odtud jen tak nedostanu. To největší dobrodružství mě teprve čekalo...

Stála jsem na silnici a stopovala jsem auta. Projelo jich jenom pár a žádné nejelo dál, než na konec vesnice. Sedla jsem si na patník a přemýšlela jsem co budu dělat, když si mě najednou všiml prodavač v obchůdku se suvenýry. Pozval mě na čaj a nakonec jsem dostala i buchtuchleba (ten kulatý a typicky jordánský), zeleninu, domácí naložené olivy a nějaké zelené kuličky, které chutnaly výtečně. Seděli jsme před obchůdkem, povídali si a vyhlíželi nějaký dopravní prostředek. Ale jakmile zapadlo slunce, nepřijelo už vůbec nic. Koupila jsem si od milého pána alespoň hrneček a přemýšlela jsem, co budu dělat dál. Začali si mě všimnat místní a po chvíli jsem byla obklopena hloučkem zvědavých lidí. Vymýšleli co se mnou, jak mi pomoci.

Nakonec mě dovedli k nějakému hotelu, který byl zamčený a majitele sháněli celou hodinu. Ale sehnali ! Byl překvapený, řekl mi že tu už půl roku žádný turista nebyl a odvedl mě do pokoje. Hotel byl úplně prázdný a bylo v něm takové ticho, až mi to nahánělo hrůzu. Ale měla jsem kde přespat, což bylo nejdůležitější. Pozvání na večeři mě ani nepřekvapilo. Měli jsme Makklubbeh, ale nebylo tak dobré jako v Ammanu a bylo studené. Po jídle mi majitel hotelu řekl, že jede na návštěvu k rodinným přátelům a navrhl mi, abych jela s ním. Váhala jsem jenom krátce a tak jsme za chvíli seděli v malém autě, o něco víc zaprášeném než jsem byla já, a razili jsme někam do tmy.

Asi po půl hodině jízdy jsme zastavili u velikého domu s verandou. Uvítal nás muž, hlava rodiny, a uvedl nás do pokoje, kde byly jenom koberce a podél zdí velké polštáře. Kopírovala jsem pohyby ostatních, dělala jsem to, co dělali oni. Po chvíli přišla do pokoje žena, zřejmě paní domu, a nabídla nám občerstvení. Donesla jakási malá kamínka, na která později postavila konvičku s vodou a uvařila čaj. Na její pokyn přišly do pokoje dcery. Jedna nesla tácek se skleničkami a druhá pečivo. Dívky položily vše na zem a odešly. Oba muži horečnatě debatovali a popíjeli čaj, do kterého zároveň namáčeli pečivo. Poslouchala jsem jejich roztomilé arabské klábosení a cpala jsem se ěamkami ze svého talířku. Paní domu se pochlubila, že se pečení věnovala celé odpoledne. Pečivo mělo tvar válečků spojených do koleček, s vynikající datlovou náplní. Nádherně vonělo a chutnalo znamenitě. Snědla bych klidně celou igelitku, kdyby mi jí sebou na cestu dali. Nějak rychle mi po večeři vyhládlo...

Hodiny ubíhaly a vzhledem k tomu, že nikdo z rodiny nemluvil anglicky, začínala mě lámat únava. Ačkoliv jsem se hodně přemáhala, zavíraly se mi oči. Majitel hotelu sice čas od času něco do angličtiny přeložil, ale žádná sláva to nebyla. Proto jsem opravdu uvítala, když jsme se rozloučili, nasedli do auta a vydali se na cestu do hotelu...

Den pátý

Průzkum Ammanu, pokus o nenápadné proniknutí do mešit a uplácení

hlídače, rozuřený taxikář a „ pod hrozbou policejního zadržení “

Budík mi zazvonil velmi brzo, protože jsem se do Ammanu chtěla dostat co nejdřív. Majitel hotelu mě neustále přemlouval, abych zůstala déle. Ale i kdybych chtěla sebevíc, další den jsem se musela vrátit do Izraele a času jsem tudíž neměla nazbyt. Jedna noc v Ammanu a hurá zpět do Země zaslíbené, která byla momentálně už rok na pokraji války (jak se všude psalo).

Po příjezdu do Ammanu jsem si nechala věci v hotelu a hurá na průzkum. Nejdřív jsem se vypravila na jebel (kopec), na kterém bylo město založeno. Místu se říká Citadela, ale název slibuje mnohem víc, než se zde ve skutečnosti nachází. Věděla jsem, že se nic moc nezachovalo, ale realita byla opravdu drsná. K nebi se tyčily dva antické sloupy a jedinou zajímavostí byl (názvem) palác, ale spíš zastřešený pokojík, který je pokládán za původní sídlo guvernéra Ammanu. Nejvíc času jsem strávila zkoumáním cisteren na vodu, do kterých jsem i lezla, což nemohl nikdo z přihlížejících hlídačů pochopit. Za půl hodiny bylo po prohlídce. Přemýšlela jsem, jak

se dostanu zpět do města, protože cesta na jebel byla všechno, jen ne příjemná. Neustále jsem bloudila a tak jsem se rozhodla vzít si sdíleného taxíka. Je to taxi, lišící se od obyčejného taxi tím, že řidič čeká na určitý počet pasažérů, kteří se na jízdné složí a teprve potom se jede. Jenže mi zastavil taxík obyčejný a začal se vydávat za sdílený. Řidič se mě celou cestu vyptával kde jsem byla, odkud jedu, co jsem viděla atd., a mé otázky typu „ kdy přistoupí další pasažéři “ absolutně ignoroval. Když jsme dojeli k citadele a on mi nabídl že na mě počká, bylo mi už všechno jasné. Ale nemohla jsem zaplatit ani kdybych chtěla. Měla jsem posledních pár dolarů a vzhledem k tomu, že byl zrovna nějaký svátek, směnárna měla být otevřená až na druhý den. Když jsem supícímu taxikáři vtiskla do ruky obnos, který bych platila za sdíleného taxíka, začal na mě hrozně řvát. Tak moc, že přiběhli hlídači, kteří dohlíželi na pořádek v okolí Citadely. Stalo se přesně to, co jsem čekala. Taxikář najednou zapomněl veškerou angličtinu a tvrdil, že se mnou vůbec nemluvil. Že jsem si zavolala taxi a teď nechci platit. Spor jsem vyhrála já, protože jsem hlídačům vysvětlila, že zítra jedu domů a opravdu nic nemám. Prázdňá peněženka jako důkaz postačila. Rozzuřený chlap po mě vztekle hodil mince které jsem mu předtím dala, nasedl do auta a odjel. A já jsem se potom bála, že na mě pod kopcem čeká a že mi nějak ublíží. Seděla jsem na kameni a přemýšlela jsem, jak se z Citadely dostanu. Existovala pouze jedna oficiální přístupová cesta, vybudovaná na mírnější straně jebelu. Proto jsem šla prozkoumat tu druhou... Objevila jsem neuvěřitelně příkrý sráz, ale tráva byla ušlapaná, takže bylo jasné, že tudy už někdo šel. Schovala jsem mapu do batohu, vyhlídla jsem si vysokou budovu, která mi posloužila jako orientační bod a šla jsem na to. Takové slaňování bez lana... Kopec byl totiž z části tvořen skálou. Byla to docela sranda, protože dole se shlukli lidé, směřovali mě kudy mám lézt a

fandili mi. Nakonec jsem si stejně namlátila, ale jenom trošku. Důležité bylo, že onen rozzuřený taxikář nikde nebyl.

Další mojí zastávkou byly mešity. Byl pátek a vrcholil Ramadán. Náramně se mi zalíbila Mešita krále Husseina a tak jsem si to namířila přímo k ní. Je to ta v centru města, kolem níž bylo vždycky nebývale rušno. Snažila jsem se chovat nenápadně, ale vzhledem k tomu, že jsem se motala kolem vchodu a měla jsem na sobě oranžové tričko a kapsáče, opravdu jsem nešla přehlédnout. Dovnitř mě nepustili a tak jsem se snažila alespoň o fotku nádvoří. Dalo to hodně práce, ale dva snímeky jsem ukořistila i za cenu toho, že mě napadla nějaká zakuklená ženština a vyběhli na mě dva hlídači. Ztratila jsem se jim v davu a vydala jsem se do mešity další.

Mešita krále Abdullaha se nacházela nedaleko autobusového nádraží jménem Abdali. Měla nádhernou modrou kopuli a naproti ní stál kostel. Věděla jsem že je pátek a tudíž vstup do mešity je zakázán, ale přesto jsem se o něj pokusila. Začala jsem přemlouvát hlídače, aby mě pustil dovnitř. Nejdřív se zdráhal, ale když uviděl dináry, které jsem držela v ruce, souhlasil. Neustále se rozhlížel kolem a po chvíli mě poslal k zadnímu vchodu, u kterého jsem stála půl hodiny. Když konečně přišel, donesl černý hábit, do kterého jsem se oblékla, a vyrazili jsme. Bohužel, po chvíli jsme narazili na nějakého pohlavára, který byl nekompromisní a vyhodil mě. Ani úplatky nezabraly. Seděla jsem naštvaně na chodníku a přemýšlela jsem co dál. A jak jsem tak seděla, na jednom z okolních jebelů jsem uviděla další mešitu, která se stala mým novým cílem.

Cesta k mešitě Abu-Darvish mi zabrala téměř hodinu. Jednak proto, že mešita stála na jednom z nejvyšších jebelů Ammanu a hlavně, nemohla jsem ji najít. Nakonec jsem to vzdala a mávla jsem na sdíleného taxíka, který mě dovezl přímo před mešitu. Jak jsem si přečetla, mešita je permanentně zavřená a v současnosti se již nepoužívá. Exteriér byl velmi zvláštní, připomínal šachovnici. I zeď, kterou byla mešita obehnána, byla černobílá, s černobílými koulemi, které v noci svítily. Za velikého zájmu místních lidí jsem pořídila několik obrázků a vydala jsem se na zpáteční cestu do hotýlku.

Byla jsem naštvaná, protože jsem se do žádné mešity nedostala a ještě k tomu jsem byla polomrtvá hladem. Když jsem procházela tržištěm, zastavila jsem se u prvního stánku a koupila jsem si chleba, jogurt a banány. Namířila jsem si to k římskému kamennému divadlu uprostřed města, sedla jsem si nahoru, do poslední řady a Ramadán neramadán, začala jsem do sebe na veřejnosti ládovat zakoupené potraviny. Ale vyhmátla mě ruka zákona, policista potulující se kolem. Stál dole, u východu, a volal na mě. Dělal jsem že neslyším, ale vzhledem k tomu, že v divadle kromě skotačících dětí a několika Jordánců nikdo nebyl, bylo víc než jasné, že jeho výkřiky patří mě. A tak jsem se zvedla, vzala si věci a šla jsem dolů za ním. Jelikož jsem měla plnou pusou, nemělo cenu tvrdit že nejím. Kajícně jsem sklonila hlavu a omlouvala jsem se, že jsem měla obrovský hlad. Řekl mi, že jsem se s jídlem měla stáhnout někam do ústraní. Ale v několika milionovém přelidněném městě, kde nejsou ani veřejné záchodky a jediná tichá ulička, se stahuje do ústraní opravdu těžko. Nicméně kývla jsem a řekla, že už si dám pozor. Odpověděl, že by mi opravdu nerad dal pokutu a nebo mě předvedl na policejní stanici, takže ať se to neopakuje.

Když odešel, nacpala jsem si do pusy zbytek chleba a cupitala jsem rovnou do hotelu.

Den šestý

Ukončení expedice

Večer jsem se při posezení v hotelové společenské místnosti seznámila s Francouzem, který studoval v Libanonu a na druhý den zrovna odjížděl do Jeruzaléma, jako já. Říkal, že tam mají dobrou knihovnu. A protože jsme měli společnou cestu, domluvili jsme se, že pojedeme společně. Kolem půl osmé ráno jsme vyrazili na autobusovou zastávku Abdali a hledali jsme něco nebo někoho, kdo by jel na hraniční přechod s Izraelem. Doufala jsem, že všechno půjde hladce, protože nepokoje v Izraeli se v posledních dnech dosti přiosměly a nikdo z nás nevěděl, jestli bude hraniční přechod vůbec otevřený. V 8h se nám podařilo sehnat auto, ve kterém, kromě nás dvou, jelo ještě šest lidí. Přechod našťástí otevřený byl a celní formality proběhly bez problémů. Milý, mladý a hezký úředník se mě ptal, co v Izraeli dělám, kde bydlím atd. Našťástí mým báchorkám o cestování uvěřil a dostala jsem vízum na další tři měsíce. Všechno proběhlo tak rychle, že se mi to ani nezdálo možné...

Nasedla jsem do dalšího, tentokrát ale už do palestinského mikrobusu. Pozorovala jsem vzdalující se hraniční přechod a začala mě přepadat melancholická nálada, spolu s velikou únavou. Opět jsem byla v Izraeli a čekaly mě dny, týdny, celé měsíce 14 hodinového pracovního nasazení, lekce hebrejštiny a také vánoce, spolu s oslavou

nového roku. To vše tisíce kilometrů vzdušnou čarou od domova, od mých nejbližších...

Pod stromeček jsem si darovala knížku a začala jsem se připravovat na další cestu, o které jsem snila už jako dítě. Další v pořadí měla být měsíční **EXPEDICE EGYPT...**

Konec